

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Nadejda Toma, Ghenadie Nicolaev,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui

Stratan Nicolae Nicolae, născut la 15.06.1976, originar din s. Răciula, r-nul Călărași, domiciliat în mun. Chișinău, str. N. Titulescu, nr. 4a, ap.45.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 02.12.2013 – 26.06.2014,

2. Instanța de apel: 29.07.2014 – 02.10.2014,

3. Instanța de recurs: 11.12.2014 – 04.02.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 iunie 2014, Stratan N. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare fără amendă.

În baza art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, pe un termen de probă de 1 (un) an.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Stratan N., la 19 noiembrie 2013, aproximativ la orele 00-30 min., acționând în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se pe adresa str. N. Zelinski nr. 3/2, mun. Chișinău, s-a apropiat de Vatamaniuc A. și în mod deschis a sustras telefonul mobil de model „HTC” de culoare neagră, pe care partea vătămată îl ținea în mână și în care se afla cartela SIM cu nr. 069441577 în

valoare de 800 lei, și cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii, prin ce i-a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Șontea D. în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului Stratan N. să fie încadrate potrivit semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.187 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei minime sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, prevăzută de sancțiunea legii pentru această infracțiune.

În motivarea apelului avocatul a indicat că, instanța de fond greșit a calificat acțiunile inculpatului Stratan N. în baza prevederilor art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În acest sens apelantul a indicat că în ședința instanței de fond partea vătămată Vatamanic A. a declarat că dauna cauzată în urma infracțiunii pentru el nu este considerabilă, deoarece el lucrează în domeniul construcțiilor și este plătit cu 220 lei pe zi. Partea vătămată de asemenea a relatat că la urmărirea penală n-a înțeles sensul noțiunii de *daună considerabilă*, de aceea a indicat greșit că 800 de lei este o sumă considerabilă pentru el.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2014 a fost admis apelul declarat, casată sentința Judecătorei Botanica din 26 iunie 2014 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Stratan N. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.187 alin.(1) Cod penal și încetat procesul penal conform art. 109 Cod penal în legătură cu împăcarea părților.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că acțiunile inculpatului Stratan N. necesită a fi reîncadrate în baza art. 187 alin.(1) Cod penal - *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane*, deoarece partea vătămată Vatamaniuc A. a declarat că suma prejudiciului de 800 lei pentru el nu este una considerabilă și a solicitat încetarea procesului în legătură cu împăcarea cu inculpatul.

Astfel, potrivit prevederilor art. 109 Cod penal și art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel a încetat procesul penal în privința inculpatului Stratan N. în legătură cu împăcarea părților în temeiul acordului de împăcare, încheiat între inculpat și partea vătămată Vatamaniuc A., instanța considerând că în speță nu există impedimente de încetare a procesului.

Reieșind din soluția adoptată, instanța de apel a conchis că nu mai este necesar să se expună asupra tuturor motivelor indicate în apelul declarat.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea totală a acesteia, cu menținerea hotărârii instanței de fond, deoarece apelul apărătorului în numele inculpatului greșit a fost admis, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct.12) Cod de procedură penală.

În motivarea cerințelor sale procurorul menționează că instanța de apel nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele expuse în sentința de condamnare, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului Stratan N. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal.

Recurentul consideră neîntemeiată recalificarea acțiunilor inculpatului de către instanța de apel la art.187 alin.(1) Cod penal în baza declarațiilor părții vătămate Vatamaniuc A. date în ședința de judecată, din care reiese că prejudiciul cauzat în sumă de 800 lei pentru el nu este considerabil.

Mai mult ca atât, procurorul în recursul depus își exprimă dezacordul cu încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, deoarece aceasta a avut loc la etapa judecării apelului, iar potrivit practicii stabilite încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților este posibilă numai în instanța de fond, pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberarea și adoptarea sentinței.

Consideră că, sentința de condamnare adoptată de prima instanță este legală și întemeiată și urmează a fi menținută.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Șontea D. a depus în numele inculpatului referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil, cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul invocă drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, iar potrivit acestei norme, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

În scopul aplicării corecte a prevederilor legale enunțate vine practica judiciară stabilită potrivit căreia *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Reieșind din prevederile legale și practica judiciară stabilită, pentru verificarea existenței temeiului, prevăzut în art. 427 al.(1) p. 12) Cod de procedură penală instanța de recurs trebuie să țină seama de fapta săvîrșită, așa cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, dar va supune unui control riguros încadrarea juridică a faptelor stabilite, verificînd dacă acestea au fost încadrate corect potrivit normei penale.

În speța dată, inculpatul Stratan N. a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală și condamnat de prima instanță în baza art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, iar la etapa judecării apelului declarat de avocat în numele inculpatului, instanța de apel a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 187 alin.(1) Cod penal.

Colegiul consideră că instanța de apel, examinînd argumentele expuse în apel, în mod întemeiat a ajuns la concluzia privind recalificarea acțiunilor inculpatului Stratan N. de la prevederile pct. f) al.(2) art. 187 Cod penal la al.(1) art. 187 Cod penal din considerentul că părții vătămate nu i-au fost cauzate prejudicii considerabile.

În acest sens Colegiul menționează că potrivit prevederilor art. 126 al.(12) Cod penal caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luîndu-se în considerație valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, precum și alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

Dat fiind faptul că în ședința de judecată partea vătămată Vatamaniuc A. a declarat că paguba cauzată prin infracțiune pentru el nu este considerabilă și i-a fost restituită de către inculpat (f. d. 87), instanța de judecată nu era în drept să pronunțe o sentință de condamnare conform învinuirii aduse.

În ședința instanței de apel partea vătămată de asemenea a confirmat și a insistat asupra faptului că prejudiciul cauzat prin infracțiune nu este considerabil pentru el (f. d. 105 , 112). În aceste condiții Colegiul consideră că recalificarea acțiunilor inculpatului pe art. 187 al.(1) Cod penal de către instanța de apel este una legală și întemeiată.

Colegiul penal menționează că potrivit art. 109 alin.(1) Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Infracțiunea pentru care a fost condamnat inculpatul Stratan N. de instanța de apel se consideră, conform art. 16 Cod penal, mai puțin gravă, legislatorul stabilind o pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv pentru asemenea infracțiuni. Astfel, prevederile legale cu privire la încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților sunt aplicabile în speța dată.

Totodată conform alin. (2) art.109 Cod penal, împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată în deliberare.

Potrivit art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Colegiul subliniază că practica judiciară, reieșind din prevederile legale expuse supra a stabilit clar momentul final pînă cînd poate avea loc împăcarea părților : la judecarea cauzei în instanța de fond, cînd completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinței respective. Numai pînă la acest moment părțile se pot împăca în cazul infracțiunilor prevăzute de al.(1) art. 109 Cod penal, cu excepția celor prevăzute de al.(1) art. 276 Cod de procedură penală, pe care împăcarea poate interveni oricînd în cursul procesului penal.

Împăcarea părților la următoarele etape de examinare a cauzei, la etapa căilor ordinare de atac (în apel și în recurs) este imposibilă, aceasta rezultînd din prevederile al. (2) art. 230 Cod de procedură penală, care stipulează că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Totodată Colegiul ține să atragă atenția asupra faptului că examinarea cauzelor în apel și recurs ordinar sunt căi de verificare a temeiniciei și

legalității hotărîrilor judecătorești, inclusiv și în partea aplicării procedurii de împăcare a părților, potrivit legii materiale și procesual penale.

În această ordine de idei Colegiul remarcă faptul că în cazul când instanța de fond nu a admis împăcarea părților, deși legea permitea și părțile au făcut declarațiile respective privitor la împăcare, însă prima instanță a omis să soluționeze această chestiune, instanța de apel, reieșind din faptul că împăcarea este o problemă de drept și ține de legalitatea sentinței instanței de fond asupra căreia trebuie să se expună, poate examina și soluționa în apel chestiunea privind împăcarea părților.

Aplicînd prevederile legale și concluziile practicii judiciare la speța examinată, Colegiul constată faptul că în ședințele instanței de fond partea vătămată Vatamaniuc A., inculpatul și avocatul acestuia au solicitat instanței de judecată în termenul stabilit de prevederile art. 109 al.(2) Cod penal să înceteze dosarul penal în legătură cu împăcarea părților, în condițiile solicitării și recalificării acțiunilor inculpatului în baza prevederilor art. 187 al.(1) Cod penal, care ar permite aplicarea prevederilor legale cu privire la împăcarea părților.

Astfel, potrivit materialelor cauzei partea vătămată Vatamaniuc A. a înaintat instanței de fond din 23 decembrie 2013 cererea scrisă personal, prin care declară că nu are pretenții materiale și morale față de inculpatul Stratan N. și se împacă cu el (f. d. 62). În ședința de judecată preliminară partea vătămată a înaintat un demers prin care a declarat că s-a împăcat cu inculpatul (f. d. 63 verso). La rîndul său avocatul D.Șontea a solicitat recalificarea și admiterea demersului părții vătămate, iar inculpatul la rîndul său a susținut demersul părții vătămate (f. d. 63-64). Prin încheierea privind numirea cauzei penale spre judecare demersul părții vătămate Vatamaniuc A. cu privire la încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea cu inculpatul a fost respins la această etapă de către instanța de judecată (f. d. 65).

Fiind ulterior audiat în cadrul ședinței de judecată de examinare a cauzei din 23 decembrie 2013 partea vătămată a declarat că prejudiciul cauzat în sumă de 800 lei pentru el nu este considerabil (f. d. 87), iar la 23 aprilie 2014 apărătorului Șontea D. în numele inculpatului a înaintat un demers în formă scrisă, prin care a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpatului Stratan N. în baza art.187 alin.(1) Cod penal, luînd în considerație declarațiile părții vătămate date în ședința de judecată.

În așa mod, Colegiul penal menționează că în speța dată în instanța de fond, pînă la retragerea completului de judecată în deliberare, a fost înaintat demers cu privire la încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea

părților, fapt ce-i permite instanței de apel să examineze și soluționeze în apel chestiunea privind împăcarea părților .

În această ordine de idei, Colegiul conchide că sunt neîntemeiate argumentele procurorului expuse în recurs, precum că instanța de apel nu era în drept să aplice prevederile legale privitor la împăcarea părților.

Astfel, analizând decizia atacată, Colegiul reține că instanța de apel a dat o apreciere justă probelor în sensul art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și corect a ajuns la concluzia recalificării acțiunilor inculpatului Stratan N. de pe art. 187 al.(2) lit. f) Cod penal la 187 al.(1) Cod penal și, în legătură cu aceasta, întemeiat a încetat procesul penal conform prevederilor art. 109 Cod penal, la examinarea cauzei fiind respectate prevederile legale prescise de art. 414-419 Cod de procedură penală.

În consecință, Colegiul concluzionează că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui **Stratan Nicolae Nicolae**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 04 martie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev